

มข.ผลิตอุปกรณ์ผสมเทียมแพะ

ราคาสุดประหยัด-ช่วยเกษตรกร

ปัจจุบันมีเกษตรกรเลี้ยงแพะกันมากขึ้น แต่การตัดสินใจที่จะเลี้ยงแพะต้องศึกษาข้อมูลให้ดี เริ่มจากประสบการณ์พื้นฐานก่อน ซึ่งการเลี้ยงแพะพื้นเมืองในสภาพที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์และมีการจัดการอย่างดี อายุ 6 เดือน หรือน้ำหนักราว 14.3 กิโลกรัม แพะจึงจะยอมรับการผสมพันธุ์เป็นครั้งแรก และให้ลูกครั้งแรก อายุ 14-17 เดือน เฉลี่ยครั้งละ 1.5-2.0 ตัว ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่น่า

เหตุนี้ การผสมพันธุ์แพะหากทำถูกวิธีจะทำให้มีอัตราการผสมพันธุ์ดีสูงได้จำนวนมาก ซึ่งการตัดสินใจผสมพันธุ์เมื่อใด ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของแพะโดยดูจากน้ำหนัก อายุ ที่สำคัญให้หลีกเลี่ยงการผสมเลือดชิดระหว่างลูกพี่ลูกน้อง พี่กับน้อง พ่อแม่กับลูก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่นิยมใช้แพะตัวผู้เป็นพ่อพันธุ์ผสม และผสมพันธุ์โดยไม่เปลี่ยนพ่อพันธุ์ ทำให้เกิดปัญหาเลือดชิด ลูกแพะที่ได้ตัวจะเล็กลงไม่แข็งแรง

ดังนั้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาเลือดชิด คณะนักวิจัยโดย รศ.ดร.ไชยณรงค์ นวราชเศรษฐ์ ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงนำทีมประดิษฐ์อุปกรณ์ผสมเทียมแพะขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ เน้นใช้อุปกรณ์ง่าย ๆ คือ ท่อพีวีซี ที่เป็นข้อต่อ 3 ทาง เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว ท่อยาว 15 เซนติเมตร โดยข้างหนึ่งต่อเข้ากับเกลียวก๊อกน้ำสำหรับน้ำยาอุ่นและให้อากาศผ่านเข้าไปในท่อน้ำเรื่อสุจิของแพะตัวผู้เพื่อรีดน้ำเชื้อ ซึ่งเป็นการเลียนแบบธรรมชาติ ส่วนด้านไม่ท่อน้ำยาอาหารขมิ้นไว้รอบด้าน เพื่อให้ยึดหยุ่นใช้งานได้สะดวก

"มีประสิทธิภาพเทียบเท่าอุปกรณ์นำเข้าจากต่างประเทศ โดยมีต้นทุนการผลิต ชิ้นละ 142 บาท ขณะที่ราคาต่างประเทศชิ้นละ 7,500 บาท ที่สำคัญเกษตรกรสามารถนำไปใช้รีดน้ำเชื้อแพะเนื้อ แพะนม รวมทั้งแกะ ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังเก็บน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ดีไว้ผสมพันธุ์ครั้งต่อไปได้โดยสามารถนำไปเจือจางเพื่อผสมกับแม่แพะได้จำนวนมากขึ้นด้วย" รศ.ดร.ไชยณรงค์ แจง

สำหรับการเจือจางน้ำเชื้อพ่อพันธุ์แพะนั้น รศ.ดร.ไชยณรงค์ บอกว่า คณะนักวิจัย ได้คิดค้นวิธีเจือจางน้ำเชื้อแพะตัวผู้ที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม โดยเจือจางในสารละลายทริสและผสม

สาธิตผสมเทียมแพะ

ชุดผสมเทียมสุดประหยัด

สารสกัดจากว่านหางจระเข้ สามารถนำไปผสมเทียมให้แพะตัวเมียได้มากกว่า 1 ตัว ทำให้จำนวนแพะตัวเมียได้รับการผสมมากขึ้น ทั้งนี้ ปกติการรีดน้ำเชื้อแพะตัวผู้จะได้

รศ.ดร.ไชยณรงค์ (ขวา) กับทีมรียนขณะใช้เครื่องมือผสมเทียม

ครั้งละ 1 ซีซีต่อตัว และนำไปผสมเทียมกับแพะตัวเมียได้ 1 ตัวเท่านั้น แต่เมื่อนำน้ำเชื้อที่รีดได้มันไปเจือจางในสารละลายเจือจาง หรือที่เรียกว่า "สารละลายทริส" ในอัตราส่วนสารละลายเจือจาง 2 ส่วนต่อน้ำเชื้อแพะ 1 ส่วนผสมให้เข้ากัน แล้วนำสารสกัดจากว่านหางจระเข้ 1 เปอร์เซ็นต์ ผสมในน้ำเชื้อแพะที่เจือจางแล้วคนให้เข้ากัน นำไปผสมเทียมให้แพะตัวเมียได้เพิ่มขึ้นเป็น 3 ตัว

"วิธีนี้ยังช่วยให้การเคลื่อนที่ของตัวอสุจิ กระฉับกระเฉงมากขึ้น จากปกติเคลื่อนที่ได้ 50-70 เปอร์เซ็นต์ เพิ่มขึ้นได้ถึง 80 เปอร์เซ็นต์

และไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อการผสมพันธุ์ ที่
สำคัญจะได้ปริมาณน้ำเชื้อเพิ่มขึ้น 3 เท่าตัว”
รศ.ดร.ไชยณรงค์ แจง

พร้อมระบุอีกว่า น้ำเชื้อแพะที่ผ่านการเจือ
จางและผสมสารสกัดจากวุ้นหางจระเข้แล้ว
สามารถเก็บในอุณหภูมิตั้งที่ 4 องศาเซลเซียส ได้
นาน 5 วัน จากเดิมเก็บไว้ได้เพียง 3 วัน หาก
ต้องการเก็บรักษาน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ที่ดี สำหรับ
ผสมเทียมครั้งต่อไปสามารถเก็บโดยการแช่แข็ง
ได้นานเป็นปี

เกษตรกรรายโคสนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่ รศ.ดร.ไชยณรงค์ นวาวนุเคราะห์
โทร. 08-9524-5900 หรืออีเมล : chanav
@kku.ac.th ยินดีให้รายละเอียดต่อทุกท่าน

● ธานี กุมภาพันธ์ ●